

GÓRNOŚLAZAK

Pismo codzienne, poświęcone sprawom ludu polskiego na Śląsku.

GORNOSLAZAK

wychodzi 6 razy w tygodniu i kosztuje
miesięcznie 3.— zł.

Przez lud — dla ludu!

TELEFON Nr. 1414.

OGŁOSZENIA
oblicza się na wiersze milimetrowe. — Wiersz milime-
trowy kosztuje 15 groszy. — Wiersz reklamowy 60 gr.

REDAKCJA I EKSPEDYCJA

znajduje się w Katowicach, ul. Św. Stanisława 4.

Nr. 91

Katowice, piątek 18-go kwietnia 1930.

Rok 29

Narada gospodarcza.

Warszawa. Prezydent Rzplitej odbył we środę w Banku Gospodarstwa Krajowego dłuższą konferencję, w której uczestniczyli wiceminister spraw wojskowych generał Konarzewski, wiceminister skarbu Starzyński, szef korpusu kontrolerów pułk. Wielowiejski, prezes Banku Gospodarstwa Krajowego, generał Górecki, wiceprezes Banku Gospodarstwa Krajowego, generał Maciszewski, oraz dyrektorzy Banku Gospodarstwa Krajowego. Przedmiotem obrad były sprawy gospodarcze, dotyczące przedsiębiorstw, finansowanych przez Bank Gospodarstwa Krajowego ze względów państwowych. (PAT.)

Zuchwały napad.

Warszawa. Niezwykle zuchwałego napadu rabunkowego dokonano na placu Zamkowym w Warszawie przy ulicy Podwale nr. 1. W domu tym mieści się pralnia. Około godz. 6, gdy w sklepie była tylko ekspedientka Wanda Dutkowska, wszedł jakiś mężczyzna z rewolwerem i zażądał wydania pieniędzy. Prerażona Dutkowska straciła przytomność. Wówczas bandyta otworzył szufladę i zagarnął znajdujące się tam pieniądze, poczem nie zatrzymywany przez nikogo, zbiegł. Jak stwierdza dochodzenie policyjne, bandyta miał towarzysza, który stał na ulicy. Przypuszczalnie, był to karany już przestępca, ponieważ cały czas był w rękawiczkach, ażeby nie pozostawić odcisków palców. (PAT.)

Wies spłonęła.

Lwów. We wsi Cemerówki wybuchł pożar, który zniszczył doszczętnie 8 gospodarstw, m. i. 7 domów mieszkalnych, 12 stodół i 8 bundynków stałowych, wraz z zapasami zboża, narzędziami rolniczymi i inwentarzem. Ogółem szkody wynoszą 300 tys. złotych. (PAT.)

W Berlinie i w Wiedniu najwięcej samobójstw.

Wiedeń. Policja wiedeńska zanotowała onegdaj niebywałą dotychczas ilość 22 zamachów samobójczych. Z liczby tej 9 desperatom udało się wykonać swe zamiary, 13 pozostałym zdołano przywrócić życie. Większość samobójców ucieka od życia z powodu nędzy i kłopotów finansowych. Rekordowym dniem samobójców Berlina była ubiegła niedziela, pozbawiło się wówczas życia 10 osób.

Straszną katastrofą dwóch samolotów.

Paryż. Pod Chateaux dwa samoloty wojskowe zderzyły się na wysokości 800 metrów. Jeden z nich literalnie rozcięty na połowę spadł na plac w mieście, niszcząc dach magazynu. Ranny został przytem dorożkarz, znajdujący się na postoju. Drugi aparat spadł na dach domu, który stanął w płomieniach i został całkowicie zniszczony, przyczem jeden z lokatorów poniósł śmierć. Trupa lotnika znalaziono z rozciętą głową na podwórzu tego domu. (PAT.)

Wnioski prokuratora w procesie Deutschtumsbundu.

Bydgoszcz. W piątym dniu procesu Deutschtumsbundu sąd przystąpił do przesłuchiwania świadków, zgłoszonych przez obronę, m. in. naczelnego redaktora „Kattowitzer Zeitung“, dr. Kröll. O godz. 11 rozpoczął odczytywanie swego orzeczenia przy drzwiach zamkniętych rzeczoznawca wojskowy, mjr. sztabu głównego Szaliński, poczem nastąpiła przerwa.

Po wznowieniu posiedzenia przewodniczący udzielił głosu oskarżycielowi publicznemu dr. Kuzielowi, który po przedstawieniu winy poszczególnych oskarżonych, wniósł o niestosowanie przy wymiarze kary okoliczności łagodzących a następnie o wymiar kary dla poszczególnych oskarżonych: dla Heidelecka, b. kierownika

Deutschtumsbundu na 2½ roku ciężkiego więzienia, członków Deutschtumsbundu Krausego na 1 rok i 9 miesięcy ciężkiego więzienia, Witzlebena na 1 rok i 1 miesiąc ciężkiego więzienia, Jennera na 1 rok i 1 miesiąc ciężkiego więzienia, dr. Scholtza na 2 lata i 2 miesiące ciężkiego więzienia, Schmidta na 2½ roku ciężkiego więzienia, Seilerówny na 1 rok więzienia i 1 rok twierdzy, Dolermanna na 1 rok i 3 miesiące więzienia, Arndta na 1 rok więzienia i Winkelhausena na 10 miesięcy więzienia.

Po przerwie 30-minutowej rozpoczęły się przemówienia obrońców, które potrwały prawdopodobnie do rana. Wyrok spodziewany jest we czwartek. (PAT.)

Walka o krątownik B.

Berlin. Rada państwowa Rzeszy na środowym posiedzeniu uchwaliła wstawić do budżetu na rok 1930 pierwszą ratę na budowę pancernika „B“ w wysokości 2 milj. 900 tys. mk. Wniosek rządu pruskiego, o odrzucenie uchwały połączonych komisji odrzucono 29 głosami.

O godz. 4 po południu zebrał się na posiedzenie gabinet Rzeszy, który według doniesień prasy z dobrze poinformowanych źródeł, uchwalił przyłączyć się do stanowiska rady państwa Rzeszy i wniósł do preliminarza budżetowego na rok 1930, który ma być przedłożony na najbliższym posiedzeniu parlamentu odpowiednie sumy na budowę wspomnianego krątownika „B“.

Nieuchwytny termin...

Berlin. Biuro Wolffa donosi: Bawiący w Berlinie węgierski minister handlu Bud odwiedził ministra spraw zagranicznych Rzeszy Curtiusa.

W rozmowie między obu ministrami doszło do zgody, iż rokowania handlowe między Niemcami a Węgrami mają być wznowione niezwłocznie po ratyfikacji polsko-niemieckiej umowy gospodarczej. (Pat.)

Berlin. Wielkie wrażenie wywołała w rządowych kołach interwencja przedstawicieli Holandji i Danii, protestująca przeciwko podwyższeniu ceł agrarnych w Niemczech. W kołach ministerjum aprowizacji i gospo-

darki Rzeszy obawiają się, że akcja Holandji i Danii w kwestji programu rolniczego będzie poparta stanowiskiem Polski, która przez swego posła Knolla podjęła już podobne kroki. Trzy te państwa razem mogą istotnie na terenie międzynarodowym oraz polityce traktatów handlowych zaszkodzić Niemcom. Dzienniki prawnicze jak „Lokal-Anzeiger“ i inne twierdzą, że akcja trzech państw przeciwko programowi agrarnemu Rzeszy nie powinna być lekceważona. Dzienniki te jednakże wzywają rząd Brüninga, aby szedł nadal po wytycznej dla swej pracy drodze.

Gdyby kiedyś doszło do rozprawy zbrojnej z Polską, wówczas z całą pewnością wyzywające postępowanie sejmiku prowincjonalnego Prus Wschodnich będzie pożądanym dowodem do skonstruowania oskarżenia, że Niemcy ponoszą winę za wybuch tej przyszłej wojny.

Boi się wracać do Rosji.

Sztokholm. Dzienniki donoszą, że attache morski poselstwa sowieckiego w Sztokholmie i Helsingforsie, Sobolew, wezwany do powrotu do Rosji, odpowiedział odmową, twierdząc, że powrót do Rosji grozi mu śmierć. Sobolew oświadczył, że nie był nigdy członkiem partii komunistycznej.

Sobolew opowiada, że podczas pobytu jego w Helsingforsie w lutym r. b. sekretarz jego Dowgalla usiłował w nocy dostać się pokryjomu do mieszkania Sobolewa, co mu się jednak nie udało. Obecnie Sobolew zwrócił się do władz szwedzkich z prośbą o pomoc. (Pat.)

Kłeska Macdonalda

Po trzechmiesięcznych, żmudnych i trudnych rokowaniach, po naradach rzeczoznawców wojskowych i dyplomatów, zakończyła się konferencja londyńska. Inicjatorem jej był socjalista Macdonald, który objawiając ster rządów w Anglii, wstępnym bojem pragnął zdobyć sławę twórcy pokoju światowego. Pierwszym jego czynem nie było regulowanie bolączek, trawiących gospodarcze życie Anglii, lecz dążenie do rozbrowienia, a przynajmniej ograniczenia zbrojeń morskich.

Wielki hałas, z jakim rozpoczął Macdonald swą akcję, dla której nawet odbył podróż do Ameryki, wysunął sprawę rozbrowienia na czoło polityki światowej. Z naprężeniem oczekiwano też rozpoczęcia konferencji, przypuszczano bowiem, że Anglia, rozpoczynając tak doniosłe dzieło, za kulisami przygotowała się doskonale do konferencji i zapewniła sobie jej powodzenie. Nie wyobrażano sobie bowiem, by tego rodzaju potęgą, jak Anglia, ryzykowała zwolnienie jakiegś narady i wysuwanie jakichś planów, nie będąc pewna, że osiągnie zamierzony cel.

Tymczasem to, co było można najmniej przewidywać, okazało się rzeczywistością już w pierwszych dniach konferencji. Nie było żadnego planu, który przynajmniej w głównych, zasadniczych punktach spotkałby się ze zgodnym poglądem wszystkich zainteresowanych państw. Przeciwnie w miarę postępu prac konferencji nie tylko nie łagodniały, ale przeciwnie — zaostrzały się coraz bardziej. Ostateczny wynik konferencji potwierdził pesymizm, jaki zrodził się w pierwszych tygodniach, powzięto bowiem decyzje wyłącznie w sprawach najmniej spornych i to tylko pomiędzy trzema uczestnikami, Anglią, Ameryką i Japonią. W dodatku decyzje te można było ustalić w ciągu kilku tygodni i to na drodze rokowań bezpośrednich pomiędzy poszczególnymi rządami bez wielkiego, hałaśliwego aparatu, jaki użyto w Londynie. Nie rozwiązano ani jednego zagadnienia zasadniczego, natomiast zaostrzono istniejące, dając mimowoli pretekst do dalszego zbrojenia.

Konferencje morską można więc uważać za nieudaną.

Jedynym efektem, jaki osiągnięto, jest ustalenie ilości statków w klasach mniejszych, to znaczy krątowników, kontrtorpedowców, łodzi podwodnych. Stany Zjednoczone utrzymywać mogą 526 tysięcy ton, Anglia 541 tysięcy, Japonia 367 tysięcy. Przytem Japonia odniosła poważny sukces, gdyż zgodzono się z jej żądaniem utrzymywania przez wszystkie trzy państwa jednokowej ilości łodzi podwodnych.

Główne niepowodzenie konferencji leży w tem, że nie zdołano rozciągnąć porozumienia na Włochy i Francję. Stwarza to niebezpieczną sytuację, ze względu na ambicję Włoch, wyłącznego panowania na Morzu Śródziemnym, oraz na interesy Francji, która nie może dopuścić do tego, by jej kolonie Afrykańskie zdane były

na łaskę imperjalizmu włoskiego. Jeśli w skutek konferencji londyńskiej rozpocznie się pomiędzy Francją a Włochami wyścig na punkcie zbrojeń morskich, to konferencji tej można będzie nadać nazwę konferencji dla powiększenia zbrojeń, a nie ich ograniczenia. Pozostanie na boku Francji i Włoch będzie miało ten skutek, że Anglia, chcąc utrzymać swe wpływy na morzu Śródziemnym, będzie musiała powiększać swą flotę w miarę jej rozbudowywania przez Włochy. Zatem te cyfry, na jakie się obecnie w Londynie zgodzono, runą, jak domek z kart.

W ścisłym związku z konkurencją włosko-francuską na punkcie zbrojeń morskich, będzie także konkurencja polityczna. Państwa te będą musiały

rozwinąć ożywioną działalność w kierunku zjedwania sobie sojuszników wśród państw europejskich. Jasnym jest, że celem tych starań będzie zapewnienie sobie pomocy na wypadek wojny. Pociągnie to za sobą także wzmocnienie zbrojeń lądowych, a co za tem idzie, coraz większe niebezpieczeństwo wybuchu zawieruchy wojennej.

Krwawe doświadczenia wielkiej wojny, z których ludzkość nie zdołała się otrząsnąć, nie nauczyły widocznie niczego. Ideały pokojowe nie wsiąknęły jeszcze w świadomość narodów. Konferencja londyńska jest groźnym ostrzeżeniem, że Europa stoi w obliczu nowych wstrząśnień, które niewątpliwie będą jeszcze straszniejsze, aniżeli wszystko, co było dotychczas.

siadów, wskazywanych w rozmaitych zeznaniach osób prywatnych. Lecz ani nazwiska osób, które wzięły udział w porwaniu generała, ani miejsce, gdzie wprowadzony został na okręt, lub przewieziony był przez granicę, dotychczas nie jest ustalone. Nie zważając na to, pewne organa prawnicze uważają fakt porwania Kutiepowa przez bolszewików za niezbitcie ustalony i domagają się gwałtownie zerwania stosunków z Sowietami.

Prasa angielska zadowolona z wyników konferencji morskiej.

Wynik konferencji morskiej omawia bardzo obszernie prasa angielska.

„Times“ podkreśla, że konferencja londyńska pogunęła swą decyzję w ograniczeniach tonnażowych znacznie dalej, aniżeli traktat waszyngtoński lub konferencja genewska z roku 1927. W każdym razie w ciągu 6 lat zawieszone zostanie kosztowne i niebezpieczne współzawodnictwo mocarstw na polu zbrojeń morskich. „Times“ jest zdania, że wyniki konferencji nie są największe, jeżeli chodzi o ich znaczenie materialne, które z pewnością przetrasta strona moralna porozumienia. Niewątpliwie zawieszenie współzawodnictwa wytworzy atmosferę zaufania i toruje drogę do dalszego stopniowego zmniejszenia zbrojeń, o którym zdecyduje przyszła konferencja.

Konserwatywny „Daily Telegraph“ wyraża zadowolenie z powodu wyników, które osiągnęła konferencja. Dziennik jest zdania, że kupowanie ustępstw ze strony Francji kosztem rozszerzenia zobowiązań gwarancyjnych Wielkiej Brytanii, nie mogłoby dać lepszych wyników.

Liberalna „Daily Chronicle“ oświadcza, że porozumienie 3 mocarstw oznacza punkt zwrotny w procesie oddzielania się Anglii od spraw europejskich, który jednocześnie zacieśnia stosunki między trzema głównymi mocarstwami morskimi na podstawie słuszności i trwałości.

Deficyt w budżecie angielskim.

W exposé budżet. wygłosz. w Izbie Gmin. kenc. skarbu Snowden oświadczył, że wydatki, preliminarzowane w budżecie na r. b., wyniosą 782 milj. funt. szt. Wpływy ze źródeł podatkowych przewidywane są w wysokości 139 milj. 750 tys. funtów. Deficyt wynosi zatem ponad 42 milj. funtów. Kanclerz sądzi, że znajdzie pokrycie na tę sumę ze źródeł podatkowych, których wysokość w pewnych wypadkach ulegnie zmia-

nie. Zasadnicza stopa podatku dochodowego podniesiona zostanie o 6 pensów. Od mniejszych dochodów jednak pobierane będą te same podatki w wysokości 2 szyl. od pierwszych 250 funtów dochodu, podlegającego opodatkowaniu. Tym sposobem 3/4 osób, płacących podatek dochodowy, nie odczuje obciążenia dodatkowego z powodu zmiany w określeniu stopy podatkowej. Pewnej zwwyżce ulegnie również podatek spadkowy. Z tych źródeł kanclerz skarbu spodziewa się otrzymać 31 milj. 500 tys. funtów szterl. Podniesione zostaną również opłaty akcyzowe od piwa, podatek gruntowy i niektóre opłaty celne.

Żądania egipskie.

Rokowania między Anglią i Egiptem napotykały na poważne trudności z powodu nowych żądań delegacji Egiptu w sprawie kanału Suezkiego i Sudanu. Według projektu egipskiego kanał Suezki i strefa przybrzeżna ma podlegać wspólnej administracji egipsko-angielskiej, zaś kanał Suezki ma być uznany jako obszar, należący do królestwa Egiptu. Poza tem żądaniem rząd egipski wystąpił z projektem zorganizowania mieszanej angielsko-egipskiej administracji nad Sudanem oraz zażądał prawa mianowania wicegubernatora Sudanu. Oba te żądania strona angielska odrzuciła.

6 milionów bezrobotnych w Ameryce.

W komisji handl. senatu W. Green, prezes ameryk. federacji pracy, oświadczył, że jest obecnie 3.700.000 ludzi bez pracy, przyczem robotnicy stracili w jednym miesiącu lutym 400 milj. dol. zarobków. O ile rząd chce uniknąć rewolucji — mówił Green — musi on zaopiekować się losami bezrobotnych. Jestem przeciwnikiem systemu zapomóg dla bezrobotnych, ale takie zapomogi będą konieczne, o ile nie zostanie utworzona jakaś instytucja, zabezpieczająca ludzi nie mogących chodzić głodni.

Green uważa, że jeden z najsukcesyjniejszych środków przeciwko bezrobociu, to zaprowadzenie powszechnego 5-dniowego tygodnia pracy. Cyfry, podane przez Greena, reprezentujące go konserwatywna organizację pracy, uważane są przez niektórych za zbyt optymistyczne. W sferach radykalnych twierdzą, że cyfra bezrobotnych sięga 6, a nawet 7 milionów ludzi.

ROZPOWSZECHNIAJ CIE
NASZA GAZETĘ!

Przegląd polityczny

Antypolska propaganda we Francji.

Znany z nienawiści do Polaków profesor francuski René Martel wydał niedawno książkę p. t. „Wschodnie granice Niemiec“, która w Niemczech wywołała wielką radość. Przykre to, że i katolickie sfery niemieckie wyzykują zjawienie się tej książki, by pisać o „niesprawiedliwości“, wyrządzonej Niemcom i o konieczności naprawienia „krzywdy“. Tygodnik „Schönere Zukunft“ zaznacza, że dzieło to jest dowodem, iż także we Francji zdaje się rozpowszechniać przekonanie, że granice Rzeszy na Wschodzie w obecnej formie nie mogą być utrzymane na zawsze. Martel nazywa problem wspomnianych granic wschodnich „najczęściej chętnie go ignorują, jako rzecz niewygodną“. „Jego projekty rozwiązania sprawy jak najbardziej odpowiadają niemieckiemu punktowi widzenia: niesprawiedliwie dokonane przez Polskę aneksje i okrutny ucisk mniejszości niemieckiej spotykają się ze zdecydowanym potępieniem. Niedorzeczne wytknięcie granic od Gdańska do Górnego Śląska jest przedstawione w sposób tak przekonywujący, że niemiecki punkt widzenia w tej kwestji znajduje świetne zadośćuczynienie“.

Martel wskazuje następnie, że Polacy występują z dalszemi pretensjami terytorjalnymi i że prasa polska przy każdej okazji głosi je zupełnie otwarcie. Znamienne w tym względzie jest także oświadczenie — dodaje autor książki — które Polacy wydali po gło-

sowaniu w sprawie Olsztyna i Kwidzyna, a w którym nie uznali wyniku głosowania.

„Natomiast Martel stwierdza, że w Niemczech wszyscy politycy (z wyjątkiem radykałów lewicowych i prawicowych) od Rheinbarena do Breitscheida poprzez Wirtha i prałata Ulitzkę są zgodni w tem, że Niemcy nie myślą o rozwiązaniu kwestji granic przy użyciu siły. Ale tak samo zdecydowanie wszyscy politycy zaznaczają, że obecna sytuacja ma charakter niemożliwy i na stałe jest nie do zniesienia“.

Artykuł kończy się dobitnem zaznaczeniem, że bez naprawienia obecnego stanu rzeczy żądanie wschodniego Locarna jest daremne.

Skarga lekarzy niemieckich w Lidze Narodów.

Za miesiąc, dnia 12 maja, zbierze się Rada Ligi Narodów. Podczas tej sesji omawianą będzie sprawa lekarzy ze Spółki Brackiej w Tarnowskich Górach. Są to lekarze-Niemcy, którzy skutkiem reorganizacji zakładów ubezpieczeń nie uzyskali odnowienia kontraktu, gdyż nie zdali egzaminu z języka polskiego.

Niewyjaśnione uprowadzenie generała rosyjskiego.

Sledztwo w sprawie porwania gen. Kutiepowa nie dało dotychczas właściwie żadnych pozytywnych rezultatów. Działalność organów śledczych ogranicza się do sprawdzenia różnych

Weronika zawahała się. Jednak pociągnąć prawdę.

Rzeka więc:

— Obie łódki utonęły.

— Co? ...

— Obie łódki utonęły niedaleko od wyspy.

Wszyscy poginęli... u skały Djabła.

Weronika nie powiedziała więcej. Ale Klementyna podniosła się ze skurczoną twarzą.

Gertruda szepnęła:

— A Honoryna?

— Nie żyje...

— Nie żyje? ...

Obie siostry wykrzyknęły naraz. Potem popatrzyły na siebie. Zdawały się rozważać. Gertruda poruszała palcami, jakby licząc coś. Na twarzach rosło przerażenie.

I całkiem cicho rzekła wlepiwszy oczy w oczy Weroniki:

— Tak... tak... Rachunek zgadza się...

Czy wie pani, wielu ich było na łodziach? 20... Więc liczymy... 20... Potem Maguennoc, który umarł pierwszy, Antoni, który umarł drugi, potem Franciszek i Stefan, którzy znikli, ale też umarli, potem Marja le Goff i Honoryna... A więc 26... 26... Dobrze liczę, prawda?... A odliczywszy 26 od 30... 30 trumien trzeba zapłacić koniecznie... A więc 26 odliczone od 30... Pozostaje 4... prawda?... Nie mogła już mówić... A jednak bełkotała głucho:

— Tak... 4... Nas 4... Trzy siostry Archignat... i pani... Więc... 4 krzyże... Pani wie?... Cztery ukrzyżowane kobiety... Rachunek zgadza się... to my cztery... Już tylko my pozostałybyśmy na wyspie... 4 kobiety...

Weronika milczała... Drobną pot wystąpił na jej skronie...

— Więc... Jeśli my tylko jesteśmy na wyspie... czego się pani obawia? ...

— Ich!

— Ależ wszyscy wyjechali...

Gertruda rzekła oszalała ze strachu:

— Cicho... bo jeśli usłyszą...

— Kto?

— Oni! Ci z niegdyś...

— Ci z niegdyś?

— Tak... Ci, którzy czynili ofiary... zabijają ludzi, by podobać się swym bogom...

— Ależ to już nie istnieje! Myśli pani o druidach? Przecież niema ich już!

— Cicho!... cicho... Są jeszcze! Są jeszcze złe duchy...

— Duchy? Więc...

— Tak, duchy, ale duchy z ciałem i kośćmi... rękami zamykającymi drzwi... zatapiający łodzie... tak, ci, co zabili Antoniego, Marję, ci, co zabili już 26...

Weronika nie odpowiadała... Nie było poci...

Ona wiedziała, kto zabił i zatopił wszystkich...

Zapytała:

— O której godzinie zamknięto was?

— O pół do 11... Wszyscy mieli się o 11 zejść w wiosce.

Weronika zamyśliła się. Nie było możliwe, by Franciszek i Stefan mogli być o pół do 11 tu, a w godzinę później za skałą, by rzucić się na łódki. I czy należy przypuszczać, że na wyspie znajdują się jeszcze ich współnicy?

Rzeka:

— W każdym razie coś trzeba zdecydować. Nie możecie pozostać w takim stanie. Trzeba odpocząć i uspokoić się.

Druga siostra wstała i rzekła głucho:

— Trzeba przedewszystkiem ukryć się, by móc się bronić przeciw nim.

— Jak? — rzekła Weronika, która mimowoli odczuwała potrzebę schroniska przeciw nieznanym wrogom.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Maurice Leblanc

Wyspa 30 Trumien

21) — (Ciąg dalszy).

Chociaż dach budynków był zniszczony, mury były solidne z drzwiami zamkniętymi na żelazne rygle. O jedne z drzwi walono z wewnątrz. Jęki stawały się bardziej nęgające.

— Na pomoc!... na pomoc!...

Jakiś drugi głos:

— Milcz, Klementyno! To może oni!...

— Nie, Gertrudo, to nie oni. Ich się nie słyszy! Otworzyć!

Weronika ujrzała klucz w zamku. Drzwi otworzyły się.

Poznała dwie siostry Archignat na pół ubrane, obdarte, wyglądające jak złe czarownice. Weronika ujrzała w głębi leżącą na słomie trzecią kobietę, jęczącą słabo. Była to zapewne trzecia siostra.

W tej chwili jedna z nich padła wyczerpana, a druga chwyciła Weronikę za ramię i zaczęła dyszeć:

— Widziała ich pani? Są tam? Jakże nie zabili pani? Oni są panami Sarek! Już sześć dni jesteśmy zamknięte... W dzień odjazdu przyszliśmy tu, do pralni, by wziąć bieliznę... I oni przyszli... Nie słyszano ich... Ich nigdy się nie słyszy... Nagle zamknęli drzwi... I już... Miałymy chleb, jabłka, wódkę... Ale — czy to na nas kolej? Czy nas zabijają? O, pani! jakże bałyśmy się! Najstarsza zwarjowała! Niech pani słucha... Ona majaczy... Klementyna już zaczyna też... a ja... ja...

Ścisnęła ręce Weroniki.

— Correjou powrócił i odjechał znów? Dlaczego nas nie zabrał? Wiedział, gdzie jesteśmy...

WIADOMOŚCI ZE ŚLĄSKA

W. Piątek
18
kwietnia

Sw. Apoloniusza, apol. męcz., † 189.
Sw. Eleuterjusza, biskupa z Illyrikum i matki jego Antji, † 130.

SŁOW.: GOŚCISŁAW.

Wschód Zachód
Słońca o godz. 4.46, o godz. 18.41
Księżyc „ 0.15, „ „ 7.19
Długość dnia 13.55.

Zmiany powietrza: nieco lepiej choć wietrzno. — Jutro: mgła, deszcz.

Uroczystości Zmartwychwstania na Wawelu będą podawane przez radio.

W tym roku po raz pierwszy radiosłuchaczom w całej Polsce dana będzie możliwość uczestniczenia w uroczystości rezurekcyjnej odprawianej w katedrze na Wawelu, a transmitowanej przez radiostację krakowską i wszystkie inne stacje polskie. W wspólnie tej, majestatem historii opromienionej świątyni, ceremonia rezurekcyjnej, którą celebrować metropolita książę Adam Sapieha w asystencji kapituły, sprawią szczególnie podniosłe wrażenie. Doskonały chór OO. Misjonarzy towarzyszy modłom, głosząc wieść radosną o zmartwychwstaniu wśród dźwięków trąb i puzonów i bicia w dzwony wawelskie. Dominując nad dźwiękami pomniejszych dzwonów, potężne, głębokie tony Zygmunta płyną nad miastem słyszalne na jego kresach, a spodziewać się możemy, że tym razem spłżowa pieśń dzwonów wawelskich zostanie przez mikrofony stacji krakowskiej dobrze uchwycona i transmitowana.

— **Ukaranie poborowych.** Pisma warszawskie donoszą: Oddział spraw wojskowych komisariatu rządu miasta stołecznego Warszawy ukarał w marcu za niestawienie się przed komisją poborową w terminie, niezameldowanie o zmianie adresów przez rezerwistów i zaliczonych do pospolitego ruszenia etc., w trybie doraźnych mandatów karnych 1.030 osób na ogólną sumę 4.883 zł., na mocy nakazów karnych 3.000 osób na sumę 16.140 zł. i na podstawie orzeczeń 60 osób na sumę 1.283 zł., łącznie zatem 4.090 osób na 22.305 złotych.

— **Firmy handlowe w Polsce.** Według zestawień zakupów świadectw przemysłowych opracowanych przez Izby skarbowe ogólna liczba przedsiębiorstw przemysłowo-handlowych obejmuje 600.000 firm i instytucji handlowych.

— **Samochody zagraniczne w Polsce.** W roku 1929 przywieziono do Polski samochodów i ich części składowych za 76 milionów 600 tysięcy złotych, czyli o 11 milionów złotych mniej, aniżeli w roku poprzednim.

— **Drogi samochodowe w Polsce.** Ministerjum robót publicznych poleciło dyrekcjom okręgowym przystąpić do „znakowania“ dróg samochodowych w Polsce. Na międzynarodowych mapach samochodowych droga otrzymuje numer. Przecznice głównych arterii otrzymują również numery. Na słupkach kilometrów i na drogowskazach oznacza się w kolorze widocznym numer głównej arterii, a pod nim numer kolejny przecznicy. Numer na mapach odpowiadają numeracji na słupkach. Tak system wprowadzony jest we Francji i w Niemczech. Według tego systemu cudzoziemiec może się zorientować, gdzie się w danej chwili znajduje. Za punkt wyjściowy,

od którego rozchodzą się wszystkie drogi w Polsce, przyjęto kolumnę króla Zygmunta w Warszawie. Od tej kolumny rozchodzą się drogi główne, oznaczone numerami od 1 do 18. Znaki będą białe, z czerwonymi obwódkami i czarnymi numerami. Samorządowe drogi samochodowe otrzymają w roku przyszłym odpowiednie znaki, jednak będą to nie numery, lecz barwy.

— **Kradzieże drutu telefonicznego.** Coraz częściej notowane są w całej Polsce kradzieże drutu mosiężnego i brązowego, używanego w telefonach międzypaństwowych. Władze pocztowe i telegraficzne zwróciły się do ministerstwa spraw wewnętrznych o polecenie, aby patrol policyjny, krążąc po szosach i drogach zwrócił uwagę na tę sprawę. Nader często zdarzają się kradzieże drutu brązowego na Śląsku, o czym donosimy prawie w każdym tygodniu.

Województwo śląskie.

* **Przyjazd skautów angielskich na Śląsk.** W poniedziałek 14 kwietnia odbyło się z inicjatywy śląskiego zarządu oddziału harcerstwa organizacyjne zebranie komitetu przyjęcia wycieczki 150 skautów angielskich z hrabstwa Kent, którzy przybywają do Polski, rewidując naszych harcerzy za ich pobyt na międzynarodowym zlocie w Anglii. Zebranie przewodniczył generalny dyrektor Ciszewski, który przedstawił program przyjęcia gości. W dniu 24 kwietnia skauci angielscy wyjadą z Krakowa autobusami do Katowic przez Ojców. Po zwiedzeniu doliny ojcowskiej zatrzymają się w Piskowej Skale, gdzie zostaną podzieleni na trzy grupy. Jedna grupa uda się do Chorzowa, druga do Szarleja i Wielkich Piekar, trzecia do Pszczyny. Po zwiedzeniu zabytków i obiektów przemysłowych goście zjadą się w Michałowicach, gdzie zostaną przyjęci podwieczorkiem przez generalnego dyrektora Ciszewskiego. W Michałowicach odbędą się pokazy i popisy harcerskie, następnie odegrany zostanie trzeci akt „Wesela Śląskiego“. Po przyjęciu gości angielskich przez Magistrat miasta Katowic, skauci odjadą do Poznania. W tych dniach przystąpiono do organizowania szerszego komitetu, do którego wejdą przedstawiciele społeczeństwa, instytucji państwowych, samorządowych i przemysłowych.

Z Katowickiego.

Katowice. (Pobór rocznika 1909). Policja w Katowicach i starostwo katowickie podały do publicznej wiadomości przepisy dotyczące poboru rocznika 1909. Plakaty z przepisami są nalepione na zwykłych miejscach ogłoszeniowych.

— **(Zaginiecie dziewczyny).** Małgorzata Janik, urodzona 4 października 1911, córka stróża szkolnego Janika z Katowic, wyszła z domu rodzicielskiego w dniu 14 kwietnia o godzinie 18.30 i dotychczas nie wróciła. Ojciec wymienionej dziewczyny, Józef Janik, mieszka w Katowicach przy ulicy Dąbrówki 9. Wiadomości, które mogą przyczynić się do ustalenia miejsca przebywania Małgorzaty Janik uprasza się kierować do najbliższego urzędu policyjnego.

Zależe w Katowickiem. (A resztowanie). Robotnik Wincenty Klimek, lat 41, ostatnio zamieszkały w Piotrowicach powiatu oświęcimskiego, został przytrzymany w schronisku dla bezdomnych i osadzony w więzieniu sądowym w Katowicach. Klimek był już od dłuższego czasu poszukiwany przez władze sądowe pod zarzutem dokonania różnych przestępstw.

Mysłowice. (Zapisy szkolne). Zapisy do szkół powszechnych (polskich) w Mysłowicach odbędą się w dniach 1, 2, 5, 6, 7 i 8 maja w godzinach od 16 do 19 w kancelariach poszczególnych szkół (I, III i IV). Obowiązkowi zgłoszenia podlegają dzieci urodzone w 1924 roku i te, które są w wieku szkolnym, a jeszcze do szkoły nie chodzą.

— **(Przyszczyca).** W mieście Mysłowicach stwierdzono urzędowo przyszcycę. Z tego powodu miasto Mysłowice zostało uznane jako obwód zarażony wymienioną chorobą zakaźną. Aby nie dopuścić do rozwoju zarażków tej zarazy, wprowadzanie, wwożenie lub przeprowadzanie zwierząt racicowych przez miasto Mysłowice jest zakazane. Wyjątkowo dozwolone jest przewożenie zwierząt racicowych rzeźnych do rzeźni miejskiej w Mysłowicach oraz przewożenie takich zwierząt przez miejscowość Mysłowice pod warunkiem, że zwierzęta będą przewożone na wozach lub koleją. Drogi prowadzące i przechodzące wzdłuż granicy okręgu zarażonego, zostały zamknięte dla pędzenia zwierząt racicowych. — W miejscowościach Mysłowice, Szopienice, Roździeń i Mała Dąbrówka jest zakazane: 1. odbywanie targów na zwierzęta racicowe z wyjątkiem targów, urządzanych przy rzeźniach publicznych, które w takim razie podlegają ograniczeniom, przewidzianym ustawą. 2. prowadzenie handlu domokrażnego zwierzętami racicowymi, oraz handlu domokrażnego drobiem; 3. urządzanie przetargów na zwierzęta racicowe z wyjątkiem zwierząt, pozostających w danej zagrodzie co najmniej od trzech miesięcy; 4. urządzanie pokazów publicznych zwierząt racicowych; 5. oddawanie mleka niedostatecznie wyjałowionego z mleczarni, otrzymujących mleko z różnych gospodarstw, do zagród, w których znajdują się zwierzęta racicowe, jak również zużytkowanie niedostatecznie wyjałowionego mleka we własnym gospodarstwie, tudzież oddawanie z mleczarni naczyń nieoczyszczonych i nie odkażonych. Winni nieprzestrzegania rozporządzenia będą karani. Rozporządzenie obowiązuje aż do odwołania.

Siemianowice w Katowick. (Kurs gospodarstwa domowego). Przed kilku dniami w kuchni gospodarstwa domowego przy szkole im. G. Piramowicza w Siemianowicach odbyło się uroczyste zamknięcie kursu gotowania, prowadzonego przez p. M. Gawrońską. W uroczystości uczestniczyli Wiel. ks. Szynawa, p. insp. Skrzypek. Przeprowadzony egzamin wykazał wielkie postępy uczenia. Następny kurs otwarty zostanie z początkiem nowego roku szkolnego.

Z Król. Huty.

Król. Huta. (Zamówienia dla hut). Ministerstwo przemysłu i handlu zamówiło w Zjednoczonych Hutach Królewskiej i Laury 6 dźwigów pełnoportalowych do przeładunku drobnicy w porcie gdyńskim. Zamówione dźwigi będą typu wypadowego, identyczne z już istniejącymi 8-mi dźwigami dostarczonymi przed rokiem przez Stocznie Gdyńską. Dostawa pierwszego dźwigu przypada już po 5 miesiącach, to znaczy z końcem sierpnia roku bieżącego.

— **(Naprawa drogi).** Z powodu remontu szosy Szarlociniec—Król. Huta zamknięta ona została dla wszelkiego ruchu pieszego i kołowego aż do odwołania. Objazd nastąpić może przez Świętochłowice lub Łagiewniki.

Z Świętochłowickiego.

Zgoda w Świętochłowickiem. (Walne zebranie Czytelni Ludowej). W niedzielę 13 kwietnia odbyło się w lokalu oberży hutniczej walne zebranie Towarzystwa Czytelni Ludowej. Nowych zgłoszeń o przyjęcie wpłynęło 13. Przewodniczył prezes Józef Twardoch. Sprawozdanie z ostat-

niego walnego zebrania odczytał p. Sztetkowa. Ponieważ skarbnik p. Podkowiak zmarł, sprawozdanie kasowe potwierdzone przez komisję rewizyjną zdał prezes Twardoch. Sprawozdanie kasowe przyjęto. Przystąpiono do wyborów nowego zarządu, w skład którego weszli: p. Józef Twardoch po raz 8 jako prezes, Seweryn Orlewicz — zastępca, Joanna Sztetkowa — sekretarka, Czesław Jerczyński — zastępca, Antoni Staś skarbnik, Erhard Podkowiak i Teodor Wałach bibliotekarze, inżynier Piątek, Szafranówna i Kansy rewizorzy kasy. Program obchodu 3 Maja przyjęto. Delegatem na zjazd Towarzystwa Czytelni Ludowych w Poznaniu z okazji 50-lecia wymienionego towarzystwa wybrano prezesa p. Twardocha. Uchwalono zwrócić się do gminy Świętochłowice o przyznanie subwencji na zakup książek, ponieważ w roku ubiegłym Czytelnia Ludowa w Zgodzie subwencji nie otrzymała. Komitet Czytelni zwróci się do p. Bojdy o wydzierżawienie starego browaru, w którym można by urządzić lokal dla Towarzystwa Czytelni Ludowej oraz świetlicę dla harcerzy i Towarzystwa młodzieży.

Wielkie Hajduki. (Ważne dla bezrobotnych i miejscowych ubogich). Jak już donieśliśmy, gmina przyznała bezrobotnym i miejscowym ubogim wsparcia z okazji świąt wielkanocnych. Wsparcia otrzymają tylko ci bezrobotni, którzy są rejestrowani w urzędzie pracy w Świętochłowicach, i miejscowi ubodzy, otrzymujący stałe wsparcia. W gotówce otrzymają bezrobotni 5 złotych, a każde dziecko do 15 lat 25 złotych, miejscowi ubodzy 5 złotych, a rodziny nie mniej jak 2 osoby 10 złotych. Nadto otrzymają bezrobotni i ubodzy mięso, biały i ciemny chleb, oraz strucle. Wydawanie artykułów żywnościowych nastąpi w Wielki Piątek 18 bm. od godziny 9—14 w kuchni ludowej na kolonji hutniczej, wypłata zapomogi w gotówce w ratuszu, póki 6 w Wielką Sobotę w czasie od godz. 8 do 12 według porządku alfabetycznego. Należy zabrać ze sobą dowody osobiste i karty kontrolne oraz kwitowe.

Ruda w Świętochłowickiem. (Sprawy podatkowe). Zastępstwo gminne uchwaliło, że każda osoba zamieszkała w Rudzie, która posiada dom, zakłady przemysłowe i grunta, musi płacić opłaty od kanalizacji, dróg i oświetlenia. Opłaty te należy płacić ćwierćrocznie.

Wielkie Piekary w Świętochłowickiem. (Wiec wyborczy). W niedzielę 13 kwietnia odbył się tu wiec wyborczy, zwołany przez Z. O. K. Z. przy udziale około 300 mieszkańców Wielkich Piekar. Wiec zagał p. Ludyga, który następnie wygłosił przemówienie na temat położenia gospodarczego w Polsce i zagranicą. Mówca wyjaśnił także powody, dla czego wielu robotników w wolnej Polsce glosuje na listy niemieckie. Jako jedną z przyczyn podał p. Ludyga, że niektórzy robotnicy, gdy tracą pracę podczas przesilenia gospodarczego, w rozgoryczeniu swem glosują na kandydatów Niemców, chociaż dobrze wiedzą, że ci im nie pomogą, ani trudnego położenia gospodarczego nie złagodzą. Narodowo uświadomiony robotnik oczywiście tak nie czyni, ani robotnik niemiecki, który chociaż zredukowany, zawsze glosuje na listę niemiecką. Polscy robotnicy winni tak samo postępować, a przez to okazać, że posiadają wyrobienie i doświadczenie polityczne. Zresztą bezrobocie panuje dziś we wszystkich krajach, nie tylko w Polsce. Obowiązkiem wszystkich Ślązaków narodowości polskiej jest głosować tak, aby Polacy posiadali znaczną większość w Sejmie śląskim. Winniśmy też złożyć dowody wobec rządu, że Ślązacy są zawsze wiernymi obywatelami Rzeczypospolitej Polskiej. — Po przemówieniu p. Ludygi zabrał głos p. Piec z Król. Huty, który

rozpoczął swą przemowę wskazaniem na wojnę Fryderyka II z Austrią o Śląsk i jak z ludem śląskim obchodzili się Niemcy przez cały czas posiadania Śląska. Po przeszło godzinnej przemówieniu p. Piec wzywał wiecowników, aby agitowali wśród znajomymi, by żaden z nich nie głosował na listy niemieckie. Uczestnik wiecu.

Z Pszczyńskiego.

Pszczyna. (Założenie koła przyjaciół harcerstwa). Niedawno odbyło się tu zebranie, zwołane przez profesora Dobrowolskiego. Na zebraniu tem założono koło przyjaciół harcerstwa. Po zagajeniu zebrania przez p. Knydównę zabrała głos przewodnicząca śląskiego oddziału harcerstwa Wanda Jordanówna z Katowic. Po referacie uchwalono założyć koło przyjaciół harcerstwa w Pszczynie, narazie przy drużynie żeńskiej w gimnazjum. Drużyna ta składa się z 40 dziewcząt. Do zarządu koła zostali wybrani: starosta Jarosz jako przewodniczący, dyrektor Trzosa wiceprezes, Godzik sekretarz, Bezwiński skarbnik, do zarządu należą także dr. Reis i Knydówna. Do komisji rewizyjnej wybrano pp. rotmistrza Kuścińskiego i dyrektora Świdra.

Paniowy w Pszczyńskim. (Samobójstwo). W lesie księcia pszczyńskiego znaleźli robotnicy leśni zwłoki mężczyzny, wiszące u gałęzi drzewa. Stwierdzono, że są to zwłoki byłego funkcjonariusza policji, nazwiskiem Fr. Witała, który popełnił samobójstwo. Pętlę zrobił sobie z własnych szalek. Po zwolnieniu ze służby policyjnej Fr. Witała stał się pijakiem i w stanie podchmielonym często mówił, że odbierze sobie życie.

Kopciowice w Pszczyńskim. (Znowu kradzież przewodów telefonicznych). Na przestrzeni 300 metrów dokonano tu kradzieży drutu brązowego wartości 360 złotych. Ostrzega się przed kupnem skradzionego drutu.

Z Rybnickiego.

Rybnik. (Wizytacje w parafiach). J. E. ks. Biskup Lisecki dokona w tym roku wizytacji następujących parafii: 2 czerwca w Rydułtowach, 3 czerwca w Radoszowach, 4 czerwca w Biertułtowach, 5 i 6-go czerwca w Niedobczycach, 9 czerwca w Książenicach, 10 czerwca w Jankowicach, 11 czerwca w Boguszowicach, 12 czerwca o godz. 8 w Golejowie, a 12 czerwca o godzinie 3 w Jejkowicach, 13 czerwca w Chwałowicach, 14 i 15 czerwca w Rybniku. Konferencja duchownych odbędzie się 15-go czerwca w Rybniku.

— (Ostrzeżenie). Po terenie powiatu rybnickiego chodzi od wsi do wsi niejaki Eugeniusz W. z Cieszyna, który sprzedawał biżuterię. Donoszą, że towar ten pochodzi z kradzieży.

Rogowy w Rybnickim. (Przedstawienie teatralne). Kółko amatorskie przy grupie związków powstańców śląskich z Bełżnicy urządza w drugie święto wielkanocne przedstawienie amatorskie w sali oberżysty Bugła w Rogowach. Odegrana zostanie sztuka p. t.: „Tajemnica spowiedzi św.“. Początek przedstawienia o godzinie 6 wieczorem. Podczas przerw koncert mandolinistów. Uprasza się o liczny udział.

Z Lublinieckiego.

Lubliniec. (Sprawy komisji oświatowej). Z poryki powiatowej komisji oświatowej zwołał członek tej komisji prof. Jesionowski przed kilku dniami zebranie konstytuujące miejsc. komisji oświatowej. Referent uzasadnił przed licznymi zebranymi delegatami konieczność skonsolidowania i ujednolicenia pracy oświatowo-kulturalnej na terenie Lublińca. Program działalności oświatowej zakreśliła sobie Komisja bardzo szeroko. W dyskusji brali udział ks. Szeniawa, mecenas Czub, p. naczelnik sądu Kasolowski, prof. Muniak i inni. Ogólnie uznano konieczność utworzenia komisji miejscowej, do której wybrano mec. Czuba, jako prezesa, p. naczelnika sądu dr. Ratajske, p. Szydłowske, nauczy-

W Katowicach płacono w dniu 16 kwietnia: za 100 złotych 46.93 marek niemieckich, za 100 marek niemieckich 213.10 złotych.

W Warszawie płacono w dniu 16 kwietnia: za 100 franków francuskich 34.85 zł., za 100 franków szwajcarskich 172.48 zł., za 100 koron czeskich 26.35 1/2 zł.

ciela Szustaka, oraz proponowano nieobecnego ks. prob. Dwuceta. Komisja ta miałaby dokooptować sobie jeszcze członków, zorientowawszy się o życzeniach towarzystwa.

— (Krwawy czyn). Ulica Pawła Stelmacha w Lublińcu była w tych dniach widownią krwawej bijatyki. Szofer Jan Sojka bił się z robotnikiem Kaspem Kafusem. Obaj mieszkają w Lublińcu. Szofer Sojka pchnął swego przeciwnika kilka razy nożem kieszonkowym. Robotnik Kafus został odstawiony do szpitala miejskiego. Policja wdrożyła dochodzenia.

Z Cieszyńskiego.

Cieszyn. (Kurs ogrodniczy). Wydział Oświecenia Publicznego urządził w roku bieżącym kurs ogrodniczy dla nauczycieli. Kurs ten zorganizowany będzie w dwóch terminach, stanowiących jedną całość. Część I odbędzie się w Wiśle w czasie od 28-go kwietnia do 2 maja 1930. Uczestnicy zapoznają się tam z zasadami organizowania wzorowych ogrodów szkolnych. Przewidziane są zajęcia praktyczne przy zakładaniu ogrodu szkolnego przy tamtejszej szkole powszechnej. Część II kursu odbędzie się w czasie wakacji od 3—16 lipca b. r. w Cieszynie. Program tej części obejmuje wykłady i ćwiczenia praktyczne na temat sadownictwa, kwiaciarstwa, uprawy roli, warzywnictwa i jedwabnictwa. Uczestnicy otrzymają na część I-szą kursu urlopy. W Wiśle i Cieszynie korzystać mogą z bezpłatnych noclegów zbiorowych. Koszta utrzymania wyniosą w obu miejscowościach około 5 zł dziennie. Wymieniony wydział zachęca nauczycielstwo do licznego udziału w kursie celem zapoznania się w teorii i praktyce z nowoczesnym sposobem zakładania i prowadzenia ogrodów szkolnych. Zgłoszenia na obie części kursu należy nadsyłać do dnia 22 kwietnia b. r. do Rady Szkolnej Powiatowej w Cieszynie. Po przyjęciu każdy z uczestników otrzyma szczegółowe informacje na piśmie.

— (Nowe linie autobusowe). Przed kilku dniami przedsiębiorstwo komunikacji autobusowej Skoczów-Ustroń-Wisła, którego właścicielem jest p. Stanisław i Modoński w Skoczowie. Autobus kursuje cztery razy dziennie. Przystanki: Skoczów Rynek, Harbutowice Dybilas i Męcna-rowski, Nierodzim Seidler i Niemiec, Hermanice Błaszczak, Ustroń Fiszer, Hotel Beskid i Hotel Czantorja, Wisła Hotel Piast, Oszarpana i Halama. Cena przejazdu ze Skoczowa do Ustronia Hotel Beskid wynosi 1.40 zł, do Wisły Halama 2.90 zł. — Z dniem 15 kwietnia uruchomiono nową linię autobusową z Bielska do Komorowic, Czechowic, Dziedzic i kopalni węgla „Silesia“ w Żebraczu.

Ustroń w Cieszyńskim. (Niemiła przygoda z złodziejem). Przed kilku dniami skradziono ze strychu gospodarza Jana Baszki 10 kg. mięsa. Gdy złodziej schodził ze schodów, trzymając mięso w ręce, został przytrzymany przez gospodarza i jego syna. Obaj chcieli przytrzymać go aż do nadejścia policji. Niepożądany gość sięgnął jednak po kilof, stojący w sieni i pobił gospodarza i jego dorosłego syna, poczem zbiegł w niewiadomym kierunku.

Z całe Polski.

Sosnowiec. (Wycieczka do Gdyni i Gdańska). Zarząd ligi morskiej i rzecznej w Sosnowcu podaje do wiadomości wszystkim tym, którzy chcą wziąć udział w wycieczce do Gdyni i Gdańska, urządzanej w czasie Zielonych Świąt, że wyjazd nastąpi 7 czerwca z dworca w Sosnowcu o

Gielda.

Poznańska giełda zbożowa

w dniu 16 kwietnia 1930.

Zyto 20.25—20.75, pszenica 37—38, jęczmień na kipy 23—23.50, jęczmień browarowy 23.50 do 25.50, owies 19.75—20.75, mąka żytnia 35.50, mąka pszeniczna 58—62, osucie żytnie 12—13, osucie pszeniczne 14—15, groch Wiktorja 29—34.

godzinie 12.0. Koszta wycieczki z przejazdami koleją i okrętem, noclegami i obiadami wynoszą dla członków Ligi morskiej i rzecznej 75 złotych, dla nieczłonków 10 złotych drożej. Ponadto zarząd Ligi w Sosnowcu urządził 3-dniową wycieczkę dla młodzieży szkół powszechnych, dla oddziałów starszych pod opieką wychowawców, których wyjazd nastąpi z Sosnowca 18 czerwca, powrót 22 czerwca rano. Zapisy przyjmuje sekretariat Ligi morskiej i rzecznej w Sosnowcu przy ulicy Parkowej 1 do 25 maja.

Zabkowice. (Rzuciła się pod pociąg). Na torze przed Zabkowicami rozegrała się straszna scena. Gdy pociąg zbliżał się ku stacji, z mroków nocy wysunęła się nagle jakaś kobieta i ruchem błyskawicznym rzuciła się pod koła nadjeżdżającego parowozu. Koła lokomotywy odrzuciły jednak nieśczęśliwą, która zamiast upragnionej śmierci, otrzymała kilka strasznych ran. W kwadrans potem znaleziono obok toru bezprzytomną kobietę z rozbitą głową, połamanymi żebrami, oraz ranami na całym ciele. Okazało się, iż jest to 26-letnia mieszkanka wsi Tucza Baba, Helena Przybyło. Ranna, która jeszcze dawała znaki życia, przewieziono do szpitala w Będzinie, gdzie jednak wczoraj rano zmarła. Powód rozpaczliwego kroku dotychczas nie został ustalony.

Kraków. (Bandy kłusownicze w górach). Pisma krakowskie donoszą: Od czasu wojny światowej Gorce, leżące na granicy powiatu limanowskiego i nowotarskiego stały się siedzibą całych band kłusowników, którzy bezkarnie niszczą zwierzostan tych gór, a przedewszystkiem sarny. Na szczycie Turbacza i okolicznych polanach spotyka się nieraz aż po 20 uzbrojonych w karabiny kłusowników. Walka z nimi jest bardzo trudna. Jeśli ukaże się tam jakiś strażnik leśny, natychmiast kłusownicy rozpoczynają regularną strzelaninę. Energiczniejsi strażnicy są ustawicznie terroryzowani i ciągle żyją pod grozą śmierci. Otrzymują oni nawet wyroki śmierci na piśmie, a skutek jest ten, że strażnicy boją się do lasów chodzić pojedynczo. Policja mimo bardzo dobrych chęci i obław nieraz skutecznych, nie jest w stanie z powodu niewystarczającej ilości funkcjonariuszy złemu zaradzić. Ośrodkiem kłusownictwa jest Kowaniec, położony u stóp Turbacza. Dnia 13 bm. podczas obławy na kłusowników został raniony przez strażnika łowieckiego kłusownik Franciszek Czubernat. W stanie ciężkim odwieziono go do szpitala. Wobec stworzenia w Gorcach 100-morgowego rezerwatu leśnego, należałoby pomyśleć o ochronie tam zwierzyny i zwalczaniu kłusownictwa przez konfiskatę broni wojсковей, której się jeszcze sporo po wsiach znajduje.

Stryl. (Rozszarpany odłamkami granatu). W budce kolejowej na posterunku Wierczany kolejarz Pofit Kiba lat 25 manipulując granatem został rozszarpany jego odłamkami. Podczas dochodzenia, policja natrafiła w budce kolejowej na cały arsenał lontów i słoików z materiałami wybuchowymi. Kiba był członkiem ukraińskiej organizacji wywrotowej, która przygotowywała szereg zamachów na obiekty kolejowe. Poszarpane szczątki kolejarza pochowano na miejscowym cmentarzu.

Łódź. (Z siekierami na popolicjanta). W podwórzu przy ulicy 12 na „Bułatach“ pod Łodzią wywiązała się bójka, pomiędzy trzema lokatorami, mianowicie Józefem Szuską, Michałem Sadowskim i Józefem Kuźnikiem, zwolnionym z więzienia przed terminem. Gdy bójka rozgorzała na dobre i wymieniona trojka zaczęła się

tluc siekierami, lokatorzy zaalarmowali przechodzącego w międzyczasie policjanta. W chwili jednak, gdy usiłował interwenjować, awanturnicy rzucili się na niego. Policjant działając wówczas w obronie własnej strzelił kilkakrotnie w powietrze, co skłoniło awanturniczą trójkę do ucieczki. Ukryli się oni w klatce schodowej domu, grożąc każdemu śmiercią na wypadek interwencji. Komisarz policji wydelegował na miejsce kilku posterunkowych. Awanturników po dość długim oblężeniu udało się rozbroić. Przedstawiali oni okropny widok. Krew płynęła im ciurkiem z pokaleczonych głów, piersi i rąk, przyczem jednemu z nich Józefowi Suszce kawałek obciętej siekiera brody zwiślał na skórze. Zawezwano karetkę pogotowia Kasy Chorych, którego lekarz po udzieleniu pomocy przewiózł Suskę do szpitala, gdzie przebywa pod dozorem policji. Michała Sadowskiego i Józefa Kuźnika osadzono w areszcie.

Poznań. (Strasna śmierć podczas snu). Przed kilku dniami podczas snu w swym pokoju obok cieplarni ulegli zaccadzeniu zatrudnieni u ogrodnika Bronisława Grekli w Śremie dwaj uczniowie, obaj 17-letni Czesław Kmiec i 17-letni Antoni Skrzypczak, utracili życie. Wszelkie starania, by ocalić zaccadzionych, pozostały bezskuteczne. — Jeden z nich widocznie silniejszy zdołał wyjść do ogrodu, padł tam jednak i zmarł, a zwłoki drugiego znaleziono w łóżku. Przypuszcza się, że wspomniani chłopcy padli ofiarą lampy naftowej, która się paliła jeszcze.

Z dalszych stron.

Monachjum. (Wielkopostne zachwycenia Teresy Neumann). Pisma bawarskie donoszą z Konnersreuth, że cierpienia ekstatyczne Teresy Neumann w okresie Wielkiego Postu przybierają szczególne jaskrawe formy. Podczas gdy w zwykłe dni piątkowe krew występuje tylko ze stygmatów serca i głowy, płynie ona obecnie obficie również ze stygmatów rąk, nóg i boku. Wobec tego Teresa Neumann jest zupełnie wyczerpana. Zezwolenia na zwiedzanie stygmatyzowanej, wydawane przez kurję arcybiskupią, udzielane są tylko w bardzo ograniczonej ilości.

Londyn. (Jubileusz króla angielskiego). W roku bieżącym przypada 20-lecie panowania króla angielskiego, Jerzego V. Jubileusz ten obchodzony będzie niezwykle uroczystie przez cały kraj, a wobec popularności, jaką cieszy się monarcha w najszerzych kołach społeczeństwa angielskiego, przeistoczy się w żywiołową na jego cześć manifestację. Główny obchód wyznaczony został na dzień 6-go maja. W dniu tym w pałacu Buckinghamskim para królewska wydała bal dworski, który zgromadził obok elity towarzyskiej Anglii również przedstawicieli dominjów, którzy zjadą do Londynu, by wziąć udział w uroczystościach jubileuszowych. Tegoż dnia odbędzie się również olbrzymi pochód uliczny w strojach historycznych, oraz średniowieczny turniej, któremu patronować będzie następca tronu książę Walji.

Wycieczka kupców do Ameryki.

Polsko-amerykańska Izba handlowa w Warszawie w porozumieniu ze sferami miarodajnymi zamierza zorganizować wycieczkę polskich kupców i przemysłowców do Stanów Zjednoczonych. Wycieczka ta miałaby na celu bezpośrednie zapoznanie się z wymaganiem rynku amerykańskiego, zwyczajami handlowymi, poczem zwiedziłaby międzynarodową wystawę amerykańskiego handlu importowego, która odbędzie się w Nowym Jorku w dniach 4 do 9 sierpnia roku bieżącego. Koszta wycieczki wyniosą razem 560 dolarów od osoby. Wycieczka wyjechałaby około 20 lipca z Warszawy i powróciła około 1-go września. Reflektanci zechcą się zgłosić w Izbie Handlowej w Katowicach plac Wolności.

Rozruchy w Indiach przeciw Europejczykom.

Kalkuta. W południowej części Kalkuty tłum obrzucił kamieniami Europejczyków, jadących samochodem. Kilka osób odniosło rany. W szpitalu, do którego zgłosili się ranni, stwierdzono u nich 9 ran, z których 2 są ciężkie.

Niebawem po tem zajściu tłum przypuścił szturm do jednej z sal szpitala, władze jednak udaremniły atak. Ogółem odniosło rany w czasie zajść 50 osób, wśród nich 15 policjantów, członków straży pożarnej. (PAT.)

Zatarg rządu angielskiego z parlamentem.

Londyn. Przeszarżałe zwyczaje parlamentarne coraz częściej przysparzają kłopotów rządowi angielskiemu. Znamienny w tym względzie konflikt powstał między rządem i Izba Lordów a Izba Gmin.

Utrzymywanie w czasie pokoju stałej armii sprzeczne jest z prawami, obowiązującymi w Anglii, wobec czego armia musi być rokrocznie legalizowana przez parlament w drodze aktu, zawierającego postanowienia, dotyczące egzystencji armii i sił powietrznych, dyscypliny wojskowej, a także uposażeń oficerów i żołnierzy.

Izba Gmin na wniosek rządu uchyliła ostatnio przy zatwierdzeniu army-actu karę śmierci za dezercję w czasie wojny, zaś Izba Lordów karę tę przywróciła.

Układ handlowy rosyjsko-angielski.

Londyn. We środę podpisany został tymczasowy układ handlowy angielsko-sowiecki. Układ podpisał minister Henderson ze strony Anglii i ambasador Sokolnikow ze strony sowieckiej. (PAT.)

Londyn. Postanowienia traktatu wywołały wielką sensację w Londynie. Umowa handlowa pozwala, jak donoszą dzienniki, rządowi sowieckiemu na organizowanie delegacji handlowej w Londynie. Prezydent tej organizacji wraz z dwoma zastępcami otrzymuje dyplomatyczne przywileje. Rząd angielski jednakże zastrzega sobie u rządu sowieckiego, że lokale przedstawicielstwa handlowego so-

Aresztowania bez końca.

Kalkuta. Policja aresztowała 6 przywódców kongresu narodowego. W wielu instytucjach nacjonalistycznych policja przeprowadziła rewizję, konfiskując księgi rachunkowe. W czasie manifestacji wzburzonego tłumu przed gmachem trybunału, policja dała kilkanaście strzałów, raniąc wiele osób z pośród manifestantów. Tłum wtargnął do gmachu trybunału, tłukąc szyby i wyrwijając okna. W zamieszaniu dwóch policjantów odniosło rany. Jedna osoba została zabita, zaś 7 odniosło ciężkie rany. Prócz tego jest 26 osób lżej rannych. W godzinach popołudniowych sytuacja zmieniła się na lepsze. (PAT.)

Wobec tego army-act powrócił do Izby Gmin, która ponownie karę śmierci uchyli i odesłał niezmienny akt Izbie Lordów. Izba Lordów musi we czwartek powziąć decyzję. W razie ponownej odmowy Izby Lordów co do zmian, wprowadzonych przez Izbę Gmin, army-act zostanie zawieszony, wobec czego od 1 maja, kiedy wygasa obecnie obowiązujący army-act, legalne podstawy istnienia całej armii i sił napowietrznych, oraz legalne źródła pokrycia poborów wojska upadą. Ustąpienie Izby Lordów wydaje się mało prawdopodobne.

Konflikt może wywołać duże zamieszanie, że musi być zlikwidowany do 30 kwietnia r. b. (PAT.)

wieckiego, mogą być używane tylko dla celów handlowych, a nie politycznych, inaczej bowiem zostanie zniesiona nienaruszalność dyplomatyczna.

W kołach konserwatywnych, jak donosi „Morning Post“, koncesja rządu angielskiego wywołała żywe zaniepokojenie. Wskazuje się na to, że dotychczasowe zachowanie się Rosji sowieckiej i sowieckich dygnitarzy nie daje żadnej gwarancji, że delegacja handlowa sowiecka powstrzyma się od różnego rodzaju wybryków w postaci propagandy komunistycznej. Rząd sowiecki, wykorzystując sytuację, wynajął już przed pewnym czasem osławiony lokal „Arcosu“ w Londynie.

i są bardzo przystojne. Dotychczas życie ich upływało w zgodzie i miłości. Zrosnięte dziewczęta były stawiane za przykład serdecznych stosunków między tak niezwykle bliskim rodzeństwem, kiedy nagle harmonia ta zepsuła się. Przyczyną był ów „psotny amor“, który tak często i tak wiele nieporozumień sprowadza: Małgorzata zakochała się i zaręczyła, a z tą chwilą zaczęła domagać się, by w drodze zabiegu operacyjnego oddzielono ją od siostry. Na jej żądanie lekarze przeprowadzili badanie organizmów obydwóch siostr i przyszli do przekonania, że ewentualna operacja mogłaby grozić im śmiercią. Orzeczenie to nie przekonało jednak zakochanej Małgorzaty. Domaga się ona w dalszym ciągu dokonania operacji, na co Maria zgodzić się nie chce w obawie o życie. Stąd ciągle nieporozumienie między siostrami. Klóca się one nieustannie, a nastrój ujemny zwiększa jeszcze ta okoliczność, że nawet w chwilach największego obustronnego niezadowolenia nie mogą przecież rozstać się ani na minutę!

Jest to problem tragicznie skomplikowany. Prawo jest tu bezradne, gdyż podobnej kolizji nie przewidywało. A życie siostr sjamskich, które i tak nigdy zbyt rozkoszne nie było, narażone zostało przez małego Amorka na tak trudne przejścia, jak niezgoda w jednym organizmie.

Siostry sjamskie pokłóciły się.

Jedna chce, a druga nie chce się odłączyć.

W jednym z kabaretów paryskich występują obecnie dwie zrosnięte siostry, Małgorzata i Maria Gibbs, stanowiąc numer atrakcyjny i nietylko ze względu na ich wspólne kalectwo, lecz i z powodu niepoślednich zdolności inżynierskich, którymi są obdarzone. „Siostry sjamskie“ liczą obecnie 18 lat

Z ostatniej chwili

Wykryte gniazdo komunistyczne.

Wilno. Już od dłuższego czasu funkcjonariusze służby bezpieczeństwa obserwowali szereg osobistości, na które padło uzasadnione podejrzenie, że należą do spisku pod nazwą „Komunistyczna partia zachodniej Białorusi“, która ma na celu obalenie w drodze rewolucji obecnego ustroju Polski.

W wyniku dłuższej i żmudnej pracy wydział śledczy w Wilnie w nocy z 15 na 16-go bm. przeprowadził cały szereg rewizji w mieszkaniach podejrzanych osób, co dało niespodziewane wyniki. Ujawniono skład literatury komunistycznej, świeżo otrzymanej z Mińska, której na prześwietleniu okazało się, około 80 tys. egzemplarzy. Magazynierem tego bogatego skarbu okazał się student Uniwersytetu Stefana Batorego.

Zaareztowano 18 wybitnych członków partii, wśród których znajduje się 6-ciu studentów Uniwersytetu Stefana Batorego.

go, żydów. Zatrzymanych bada w chwili obecnej sędzia śledczy.

Piętnaście list wyborczych.

Katowice. We środę upłynął termin zgłaszania list kandydatów do wyborów Sejmu śląskiego. Jak się dowiadujemy ogółem w okręgu katowickim zgłoszono 15 list, w tem dwie niemieckie. Lista Narodowego Chrześcijaństwa Zjednoczenia Pracy uzyskała we wszystkich 3 okręgach wyborczych numer 8 (ośm.)

Krwawe demonstracje bezrobotnych.

Racibórz. Odbyły się tu przed Urzędem Ubezpieczeń Społecznych burzliwe demonstracje bezrobotnych. Kilkutysięczne tłumy demonstrowały pod wodzą komunistów i zaatakowały policję, zasypując ją gradem kamieni. Jednego z urzędników policyjnych ciężko raniono, kilku odniosło lżejsze rany. Policja zmuszona była do użycia pałek gumowych dla rozprzężenia tłumów.

SPORT.

„Wiener Allgemeine Zeitung“, pisząc o meczu bokserkim Polska — Austria stwierdza, iż pieściarze polscy uzasadnili dobrą opinię, jaką zostali poprzedzeni.

Drużyna polska, pisze ten dziennik, składa się ze wspaniałych roslých i silnych ludzi, zaprawionych w ciężkich walkach międzynarodowych. Metoda wiedeńskich wydawała się przy polakach grubo nieinteresująca i powolna.

Najbardziej podobali się z drużyny polskiej Górny z Polcyjnego K. S. Katowice i Arski z Warty poznańskiej.

Polscy pięściarze w Budapeszcie.

Reprezentacja Polski wyjeżdża na czwórmecz bokserkim w Budapeszcie w pierwszy dzień świat 20 bm. Turniej odbędzie się między 24 a 27 kwietnia przy udziale Polski — Bawarii — Czechosłowacji — Węgier.

Polska rozegra 24 bm. mecz z Węgrami; 26 bm. z Czechosłowacją i 27 bm. z Bawarią. O zwycięstwie decyduje suma punktów ze wszystkich trzech meczów.

Skład reprezentacji polskiej zostanie ustalony w najbliższych dniach.

Odnaka P. Z. P. N. dla piłkarzy.

W dniu 12 maja jako w dniu święta P. Z. P. N. organizacja ta postanowiła odznaczyć specjalnymi żetonami trzech kategorii zasłużonych piłkarzy i działaczy piłkarskich.

Projekt odnaceń znajduje się w opracowaniu.

Boks.

Heros Bytom — K. S. 06 Mysłowice 9:7.

We wtorek wieczorem zostały rozegrane w hotelu „Polonia“ w Mysłowicach zawody bokserskie

o charakterze międzynarodowym pomiędzy Heros Bytom a Klubem Sportowym 06 Mysłowice.

Mysłowice wystąpiły do zawodów po jednorocznej przerwie, to też ustępowali oni współzawodnikom pod względem taktycznym i technicznym.

Wyniki przeprowadzonych walk przedstawiają się następująco:

Walki wstępne.

Waga papierowa: Kulesa IV pobił swojego kolegę klubowego Dubiela na punkty.

Waga musza: Również i Stryl pokonał swego kolegę klubowego Coika na punkty.

Walki międzynarodowe.

Waga musza: Pannhera (06 Mysłowice) przegrał do Jokla (Heros) na punkty.

Waga kogucia: Gajdas (06 Mysłowice) — Krautwurst II (Heros). Zwyciężył na punkty Gajdas.

Waga piórkowa: Helfeld (Heros) — Sebesta (06 Mysłowice). Z powodu upadku Sebesty i niezdolności do dalszej walki przyznano zwycięstwo Helfeldowi w pierwszej rundzie przez techniczny nokaut.

Waga lekka: Krautwurst I (Heros) — Ligoda (06 Mysłowice). Walka naogół wyrównana, zakończona po trzech rundach słabem zwycięstwem Niemca.

Waga półśrednia: Solka (Heros) — Leschik (06 Mysłowice). Po trzech bardzo zażartych i naogół wyrównanych rundach przyznano zwycięstwo Solce.

Waga średnia: Ciotka (Mysłowice) zwyciężył już w pierwszym starciu swego przeciwnika Niescha przez nokaut. Przedtem leżał Niemiec już cztery razy na deskach ringu.

Waga półciężka: Spotkanie między Lochem (Heros) a Garsteckim (B. K. S. Katowice) zakończyło się wynikiem nierozstrzygniętym.

Waga ciężka: Woczka (06 Mysłowice) — Placek (Heros). Zwyciężył wysoko na punkty Woczka.

Z całego świata.

Budowa kościołów i kaplic w robotniczych dzielnicach miast francuskich.

Ks. Lhande, jezuita, znany ze swych kazań przez radio, wygłasza szereg konferencji, celem zdobycia nowych środków na budowę kościołów i kaplic na przedmieściach Paryża. Akcja jego w ostatnich czasach przyniosła piękne rezultaty, ale pozostało jeszcze wiele do zrobienia.

W roku 1929 przekazano władzom kościelnym do użytku kryptę przysługującą kościoła w Bercy, powiększono kaplicę w Choisy-le-Roi i „Petit Clamart“ oraz kościół w Bagnolet, wzniesiono kościoły w Rosny, Stains i Cachan i przeprowadzono szereg innych robót w różnych miejscowościach. W roku bieżącym ma być wybudowanych szesnaście nowych kościołów i kaplic, by tem skuteczniej można było prowadzić pracę apostolską wśród ubogiej ludności okręgów podmiejskich.

Nowy tymczasowy kalendarz sowiecki.

Mimo, że w ostatnich czasach nadeszły z Moskwy wiadomości o zaniechaniu projektu wprowadzenia w Rosji

reformy kalendarza, to jednak sprawa ta nie została jeszcze ostatecznie przesądzona przez władze sowieckie.

Zanim zapadnie definitywna decyzja w tej sprawie, rząd sowiecki wydał specjalny dekret, na mocy którego wszystkie przedsiębiorstwa przemysłowe mają tymczasowo przyjąć jednokową tabelę kalendarza przemysłowego, opierającego się na 5-dniowym tygodniu.

Wedle tego kalendarza rok składa się tylko z 360 dni, które są wszystkie dniami pracy. Pięć dni świąt rewolucyjnych (22 stycznia, 1 i 2 maja, 7 i 8 listopada) nie są włączone do kalendarza. — Wszystkie dni tygodnia oznaczone są cyframi od 1 do 5.

Urzednicy każdego przedsiębiorstwa, stosującego u siebie 5-dniowy tydzień przemysłowy, podzieleni są na 5 grup. Grupy te muszą składać się z jednakowej ilości urzędników i robotników.

Każdy miesiąc liczy 28 dni; tygodni roboczych w miesiącu jest 5, a trzy dni każdego miesiąca przypadają na spoczynek. Dzień spoczynku przyznawany jest równocześnie wszystkim pracownikom każdej grupy w jednym z góry ustalonych dni każdego tygodnia.

Ze Śląska Opolskiego

Z Bytomskiego.

Przy składaniu śmieci wpadł do stawu przy szosie Radzionkowskiej w Bytomiu wóz z parą koni, które utonęły. Straż ogniowa wydobyła tak wóz jak i utopione konie.

Odebrała sobie życie przez zastrzelenie zamekna M., zamieszkała w Bytomiu przy ulicy Dyngosa. Przyczyną tego rozpaczliwego kroku dotychczas nie stwierdzono.

W pierwsze święto wielkanocne o godzinie 7.30 rano odbył się w nowym kościele Najświętszego Serca Pana Jezusa w Bytomiu uroczysta Msza św. na intencję polskich parafian. Znaczący wypada, iż w kościele tym nie ma stałych nabożeństw polskich.

W lesie rokitnickim napadło dwóch osobników na bezrobotnego Jerzego Gawende, którego pobili do utraty

przytomności. Stan pobitego jest beznadziejny.

Z Kozielskiego.

W Żabińcu spadł dekarz Alojzy Szafarczyk z Rogów, zatrudniony przy naprawie dachu. Nieszczęśliwy doznał złamania czaszki, oraz ramienia. W stanie beznadziejnym odstawiono go do lecznicy w Raciborzu.

Do pewnego magazynu towarowego w pobliżu kościoła w Koźlu włamali się złodzieje, którzy skradli wielkie ilości towarów. Z bogatym tym łupem zbiegli niepoznani.

Z Oleskiego.

Dotychczas przejechało przez Olesno 25 tysięcy polskich robotników sezonowych na prace rolne w głąb Niemiec. W jednym dniu tylko wysłano 2000 robotników. Liczba robotników, wyjeżdżających z Polski do Niemiec, ustalona jest na 50 tysięcy osób.

po długich zmaganiach pełnych dramatycznego napięcia znajduje wreszcie po nieoczekiwanem, cudownem prawie odzyskaniu wzroku, cel życia, dla którego warto żyć i walczyć. Naprawdę go szukał w tajnej organizacji anarchistycznej ludnego Paryża, bo dać go nie mogło uczucie nienawiści, które władało jego duszą w czasie przynależności do wywrotowej organizacji, zmierzającej do gwałtownego burzenia podstaw moralnych w społeczeństwie. Światło, które jego porażony nerw wzrokowy uleczyło, zapala w mrocznej jego duszy inne światło, światło umiłowania Prawdy i Miłości odwiecznej.

TEATR I SZTUKA.

Odwieczna walka.

Jest to tytuł filmu obecnie wyświetlanego w kinie „Capitol” w Katowicach. Trzeba przyznać, że film ten dobitnie przemawia z ekranu od niejednego dźwiękowego filmu, jakie w obecnym sezonie są wygrywane. Tematem scenarjusza filmu jest walka, która w różnych fazach życia z większym lub mniejszym natężeniem jego sił toczy się w duszy każdego człowieka, walka która mniej lub więcej wyraża się między dobrem i złem, między światem miłości i światem nienawiści. Bohater scenarjusza

Dobrze się stało, że tak wartościowy film nabył Generalny Sekretariat Ligi Katolickiej w Katowicach i oddaje kinoteatrom do wyświetlania.

TEATR POLSKI w KATOWICACH.

Repertuar.

Czwartek, piątek, sobota i niedziela Teatr Polski nieczynny.

Poniedziałek dnia 21 bm. „Halka” po poł. o godz. 15.30.

Poniedziałek, dnia 21 bm. „Zemsta Nietoperza” o godz. 19.30.

Wtorek dnia 22 bm. „Czart i Kasia” o godz. 19.30.

Środa dnia 23 bm. „Powrót do grzechu” o godz. 19.30.

Czwartek, dnia 24 bm. „Zemsta Nietoperza” o godz. 19.30.

Teatr Polski na prowincji.

Czwartek dnia 24 bm. „Wesele na G. Śląsku” Michałkowice 19.30.

Czwartek dnia 24 bm. „Powrót do grzechu” — Bielsko o godz. 19.30.

Piątek dnia 25 bm. „Wesele na G. Śląsku” — Bytom o godz. 19.30.

Sobota dnia 26 bm. „Wesele na G. Śląsku” — Mikołów o godz. 19.30.

Niedziela, dnia 27 bm. „Zemsta Nietoperza” Gliwice o godz. 19.30.

Niedziela, dnia 27 bm. „Wesele na G. Śląsku” — Racibórz o godz. 19.30.

PROGRAM RADIOWY.

Wielki Piątek, 18 kwietnia 1930 r.

Katowice, fala 408,7: 15.30 Transmisja nabożeństwa wielkopiątkowego z Wielkich Piekar na Śląsku. — 17.00 Jerzy Langman: „Przed Jutrznia”. — 17.45 Koncert religijny z Krakowa. — 19.15 Codzienny odcinek powieściowy. — 19.30 Transmisja z Krakowa: Kazanie Skargi. — 19.58 Sygnał czasu. — 20.00 Audycja z Wilna.

Warszawa, fala 1.395,3 m.: 11.58 Sygnał czasu i komunikaty. — 17.00 Odczyt z cyklu wykładów dla maturzystów szkół średnich. — 17.20 Odczyt rolniczy. — 17.45 Koncert z Krakowa. — 19.15 Rozmaitości. — 19.40 Odczyt „Tajemnica krzyża”. — 20.00 Audycja wieczorna Wielkopiątkowego z Wilna.

Kraków, fala 314,1 m.: 11.58 Sygnał czasu i hel-nal z wieży Mariackiej. — 17.00 Transmisja z Warszawy odczyt dla maturzystów. — 17.45 Koncert pasyjny. — 19.15 Rozmaitości i komunikaty. — 19.30 „Kazanie Skargi”. — 20.00 Audycja wieczorna Wielkopiątkowego z Wilna.

Poznań, fala 336,3 m.: 14.00 i 14.15 Giełdy i komunikaty rolnicze. — 17.45 Koncert muzyki staropolskiej. — 18.55—19.35 Odczyty. — 20.00 Audycja wieczorna Wielkopiątkowego. — 22.00 Sygnał czasu i komunikaty.

Wrocław, fala 325 m. Gliwice, fala 253 m.: 9.00 Muzyka religijna. — 11.30 Transmisja Neapolu. — 12.00 Transmisja z Lipska „Męka i śmierć Jezusa”. — 15.30 Transmisja z Gliwice: „Męka i śmierć Jezusa”. — 16.20 „Wielkanoc w wierzeniach i legendach ludowych”. — 17.15 Transmisja z Neapolu. — 18.00 Koncert religijny. — 19.05 Transmisja z Gliwice „Dokola Górnego Śląska”. — 20.00 Transmisja koncertu z Berlina.

Berlin, fala 475,4 m.: 9.00 Audycja religijna. — 11.30 Transmisja z Lipska. — 13.00 Muzyka na organach mechanicznych. — 14.30 Recital wio-lonczelowy. — 15.00 Koncert muzyki religijnej. — 16.30 Koncert symfoniczny. — 18.30 Cztery pieśni poważne. — 20.00 Oratorium. Ramlera i Grauna „Śmierć Jezusa”. Następnie misterjum „Passion”.

Wiedeń, fala 519,9 m. Stacja radiowa w Wielkim Piątku nieczynna.

Gdy król prowadzi lokomotywę.

Król bułgarski, Borys, jest zapalonym zwolennikiem zawodu mechanika. Jego pasją jest zwłaszcza prowadzenie pociągu. W tych dniach wydarzył się właśnie królewskiemu maszyniście zabawny wypadek. Król prowadził — incognito notabene — pociąg pospieszny na linii Sofia — Warna. Ale pech chciał, iż w drodze pociąg spóźnił i przybył na stację Plewno o 2 minuty później, niż opiewał rozkład jazdy. Zawiadawca zażądał od maszynisty złożenia natychmiast raportu i wytłomaczenia się z opóźnienia. Król-maszynista, nie poznany zresztą przez zawiadawcę, wytłomaczył się, jak umiał, i — otrzymawszy surowy monit — poprowadził dalej pociąg do Warny.

Nakładem i czcionkami firmy „Katolik”, spółka wydawnicza z ogr. odp. w Bytomiu, Śląsk Opolski. — Za redakcję odpowiedzialny: Franciszek Godula w Król. Hucie.

Rozkład lotów

ważny od dnia 1. III. 1930 r.

Odloty z Katowic:

Godz. 11.00 do Krakowa,
„ 11.15 „ Wiednia,
„ 13.00 „ Krakowa,
„ 13.15 „ Warszawy.

We wtorki, czwartki i soboty lot do Wiednia odbywa się przez Brno.

Przyloty do Katowic:

Godz. 10.30 z Warszawy,
„ 10.45 z Krakowa,
„ 12.30 z Wiednia,
„ 12.45 z Krakowa.

We wtorki, czwartki i soboty loty z Wiednia przez Brno.

Odjazd samochodu z miasta:

10.40 dla pasażerów do Krakowa, Wiednia i Brna,
12.40 dla pasażerów do Krakowa i Warszawy.

Odjazd autobusu z przed dworca głównego.

Karmelki

w wielkim wyborze poleca

Fabryka A. Piasecki S. A.
Kraków.

Przy zakupie prosimy zwracać baczną uwagę na firmę naszą.

PAŃSTWOWY MONOPOL SPIRYTUSOWY

WÓDKI CZYSTE

w butelkach pojem. L. $\frac{3}{4}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$
cena złotych

ZWYKŁA

40% 5,45 2,30 1,45
45% 6,00 3,05 1,60

WYBOROWA

40% 6,25 3,15 1,65
45% 6,90 3,50 1,80

LUKSUSOWA — 45%

L. $\frac{1}{4}$ - zł. 9,40 L. $\frac{1}{2}$ - zł. 4,80
L. $\frac{3}{4}$ - zł. 7,00

BANK ZIEMSKI spółdzielnia z ogr. odpow. w Katowicach.

BILANS per 1. stycznia 1930 roku.

W nien

Kasa	2 746.08
Dłużnicy	1 891.50
Hipoteki	6 137.99
Banki	8 786.32
Ruchomości	2 141.30
Weksle	32 715.25
Bieżące	102 684.88
Efakta	128 843.22
P. K. O.	220.63
Przechoźni	30.80

285 197.97

Ma

Bieżący	29 640.55
Banki	4 405.77
Udziały	8 531.—
Depozyty	40 716.04
Dywidenda	58.36
Fundusz rezerwow.	2 451.27
Rezerwa specjalna	8 044.—
Fundusz gwarancyjny	104 480.74
Wierzyciele	86 000.—
Zysk do dysp. Waln. Zebr.	1 870.24

286 197.97

1. I. 29 r. było członków 48 z 81 udz. po 200.— zł. a odpowiedź 81 000.— zł.
W r. 1929 przyst. „ 10 „ „ „ „ „ „ „ 10 000.— „

58 „ 91 „ „ „ „ „ „ „ 91 000.— „
W r. 1929 wyst. p. śmierć 2 „ 4 „ „ „ „ „ „ 4 000.— „

Na r. 1930 przechodził 56 „ 87 „ „ „ „ „ „ 87 000.— zł.

Katowice, dnia 12 kwietnia 1930 r.

Bank Ziemski, spółdzielnia z ogr. odpow.

St. Janowski.

J. Piechulek.

J. Żnińska.

Na raty
miesięcznie
20 zł

Kromczyński-Poznań
Aleje Marcinkowskiego 5
Agenci do sprzedaży
maszyn do szycia
potrzebni.

NOWY KATALOG

wydawnict. „Pomoc
Szkoła” (1930),
obejmuj. różne działy
książek do nauki bez
pomocy nauczyciela i
wzorowej lektury wysz-
edzi z druku. Na ża-
danie wysyła grat s księ-
garnia Wajnera, Warszawa,
Belańska 5-39.

NERWOL

Chemika D-ra FRANZOSA, jedyny
radykalny i wypróbowany środek
(nacieranie) na

REUMATYZMOWI

kluciu z powodu przeziębienia,
postrzałowi, ischiasowi i t. p.

— Żądać w aptekach. —
Wyrób i główna sprzedaż:
Apteka MIKOŁASZKA, Łódź, Kopernika 1

C. ULRICH założone od roku 1805

Zakłady Ogrodnicze
Warszawa - Ceglana 11

zawiadamiają, że wyszedł z druku
na rok 1930 i roz-
syłany jest na za-
danie cennik

NASION

Pierwszorządne nagrody i odznaczenia na wystawach w kraju
i zagranicą. P. W. K. Poznań 1929 roku - Wielki złoty medal.

Nowość! Nowość!

Najpiękniejszy
podarek dla dzieci

jest książka pod tytułem:

CZYTANKA

dla dzieci
do nauki języka polskiego.

Ułożył Józef Madeja z Krakowa.

Kolorowe ilustracje Zdziśł. Jedliozki.
Pięknie wydana książka dużego formatu
25X25 cm, ozdobiona oryginalnymi kilkubar-
wnymi ilustracjami o charakterze polskim jest
wedle autora — który sam pochodzi ze Śląska
Opolskiego — przeznaczona

„w pierwszym rzędzie dla dzieci, które
żyjąc w środowiskach obcych językowo,
„uczyć się mają mowy ojczystej”. —
W końcu książki krótka łatwo zrozumiała
gramatyka.

Cena za egzempl. oprawiony w piękną
barwną okładkę Zł. 8.00.

Do nabycia we wszystkich księgarniach.